

## UZASADNIENIE

### I. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

**Główne założenia ustawy z dnia 16 listopada 2022 r. o systemie teleinformatycznym do obsługi niektórych umów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1661, z późn.zm), zwanej dalej „ustawą”.**

Wyżej wymieniona ustawa została uchwalona w listopadzie 2022 r. i weszła w życie w dniu 23 stycznia 2023 r. Dała ona podstawy do stworzenia systemu teleinformatycznego do obsługi niektórych umów (dalej: System). System ma zostać uruchomiony w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Głównym założeniem ustawy było stworzenie Systemu obsługującego proces zawierania i obsługi umów zawieranych w codziennym życiu, takich jak umowa o pracę, umowa zlecenia, umowa o świadczenie usług, czy umowa uaktywniająca. Zgodnie z obowiązującą ustawą, umowy za pośrednictwem Systemu mogą być zawierane jedynie przez osoby fizyczne, mikroprzedsiębiorców, podmioty niebędące mikroprzedsiębiorcą zatrudniające nie więcej niż 9 osób oraz rolników. Ustawa przewiduje też ograniczenia w zakresie rodzajów umów, które mogą być zawierane za pośrednictwem Systemu, ponieważ za pośrednictwem Systemu będzie można zawrzeć jedynie umowę o pracę, umowę zlecenia i umowę uaktywniającą. Przyjęte w ww. ustawie ograniczenia w zakresie zawierania umów wynikały z faktu, że pierwotnie System miał służyć do zawierania prostych umów w życiu codziennym, tzn. miał ułatwić zatrudnienie niani, opiekunki dla osoby starszej, czy pomocy domowej.

Aby ułatwić zawieranie ww. umów w Systemie będą udostępnione gotowe wzory umów. Pracodawca, zleceniodawca oraz rodzic zawierając czy rozwiązując umowę o pracę, albo umowę zlecenia będzie korzystał z zamieszczonych w Systemie gotowych wzorów, dzięki temu każdy, kto zdecyduje się na obsługę umowy w Systemie bez trudności sporządzi m.in. aneks do umowy, porozumienie czy wypowiedzenie. Ponadto, pracodawca zostanie zwolniony z obowiązków związanych z przechowywaniem dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy, ponieważ cała dokumentacja pracownicza będzie przechowywana w Systemie. Ustawa przewiduje także umożliwienie i uproszczenie rozliczeń z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (dalej: ZUS) i urzędem skarbowym.

Obowiązująca ustawa przewiduje, że korzystanie z Systemu będzie dobrowolne, a dostęp do niego zostanie zapewniony po zalogowaniu się za pomocą profilu zaufanego na indywidualnym koncie lub na koncie na portalu [www.praca.gov.pl](http://www.praca.gov.pl). Pracodawcy, pracownicy, zleceniodawcy i

zleceniobiorcy będą mogli korzystać również z analogicznej funkcjonalności na portalu [www.biznes.gov.pl](http://www.biznes.gov.pl).

Jedną z głównych zalet zawarcia umowy za pośrednictwem Systemu będzie to, że umowy zawierane za pośrednictwem Systemu mogą być podpisywane nie tylko kwalifikowanym podpisem elektronicznym, ale również podpisem osobistym albo podpisem zaufanym.

### **Główne założenia projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie teleinformatycznym do obsługi niektórych umów.**

Realizując postulaty przedsiębiorców w zakresie uproszczenia zawierania i obsługi umów zakłada się wprowadzenie zmian do ww. ustawy.

Obecnie katalog podmiotów, które mogą zawierać umowy w Systemie jest zamknięty. Umowa może być zawierana jedynie przez osoby fizyczne, rolników, mikroprzedsiębiorców lub podmioty zatrudniające do 9 osób. Brak jest podstaw prawnych umożliwiających zawieranie umów przez inne podmioty niż wyżej wymienione. Po zmianie ustawy, umowy będą mogły być zawierane za pośrednictwem Systemu przez każdy zainteresowany podmiot, który tylko wyrazi taką wolę, niezależnie od posiadanego statusu czy wielkości podmiotu.

Przepisy obowiązującej ustawy nie przewidują również możliwości wprowadzenia i obsługi w systemie umowy która została zawarta poza Systemem.. W takim przypadku strony nie mogą korzystać z ułatwień wynikających chociażby z możliwości podpisywania dokumentacji umowy podpisem osobistym lub podpisem zaufanym. Po zmianie ustawy, w przypadku gdy umowa zostanie zawarta poza Systemem, strony tej umowy będą mogły wyrazić zgodę na jej przeniesienie do Systemu i dalszą obsługę tej umowy za jego pośrednictwem. Z takiego rozwiązania będą mogli skorzystać pracodawcy lub zleceniodawcy, którzy będą mikroprzedsiębiorcą lub małym przedsiębiorcą, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.). W ww. przypadku nie będzie konieczne ponowne zawieranie umowy w Systemie, jedynie wymóg by pracodawca, zleceniodawca lub rodzic wprowadzili do Systemu dane niezbędne do obsługi umowy. Dodatkowo jeżeli pracodawca zadeklaruje, że dokumentacja pracownicza umowy zawartej poza Systemem będzie prowadzona w Systemie, będzie miał obowiązek wprowadzenia jej do Systemu.

Dodatkowym ułatwieniem po zmianie ustawy będzie rozwiązanie, które umożliwi stronom umowy zawartej poza Systemem dokonywanie w Systemie pojedynczych czynności związanych z tą umową tzn. strony będą mogły sporządzić w Systemie dokument dotyczący

takiej umowy np. zawrzeć za pośrednictwem Systemu umowę szkoleniową. Opatrzanie ww. umowy podpisem osobistym albo podpisem zaufanym wywoła skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu. Wydruk tak sporządzonego dokumentu pozwoli na jego dołączenie do dokumentacji umowy zawartej i prowadzonej poza Systemem.

Ponadto, ograniczeniem obecnych przepisów jest brak możliwości zawierania za pośrednictwem Systemu innych niż umowa o pracę, umowa zlecenia czy umowa uaktywniająca. Dzięki nowelizacji ustawy katalog umów możliwych do zawarcia za pośrednictwem Systemu zostanie rozszerzony. Po zmianie, za pośrednictwem Systemu, będzie możliwe zawieranie również umowy o wolontariacie oraz umów towarzyszących zatrudnieniu, tj. umowy o zakazie konkurencji, umowy szkoleniowej i umowy o współodpowiedzialności materialnej. Ponadto, zakłada się zwiększenie funkcjonalności Systemu przez umożliwienie potwierdzania w Systemie obecności pracownika lub zgłoszenia rozpoczęcia pracy zdalnej.

Cały proces związany z zawarciem umowy zostanie przeprowadzony w sposób elektroniczny, co znacznie uprości i przyspieszy zawieranie umów. W celu zapewnienia automatyzacji obsługi umów przewiduje się zwiększenie zakresu danych pozyskiwanych i wysyłanych za pośrednictwem Systemu. Nowelizacja ustawy wprowadzi, w szczególności poszerzenie zakresu danych pozyskiwanych i wysyłanych do organów Krajowej Administracji Skarbowej (KAS), ZUS oraz pozyskiwanie danych z Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) i Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEiDG). Projekt zakłada, że System będzie wymieniał się danymi z powiązanymi z nim systemami teleinformatycznymi.

Proponowane rozwiązania wpłyną pozytywnie na sytuację osób z niepełnosprawnością na rynku pracy, zagwarantują bowiem możliwość zawarcia umowy w Systemie w sposób elektroniczny, na odległość, bez konieczności stawiennictwa w siedzibie pracodawcy w celu zawarcia umowy.

Tak jak dotychczas dostęp do Systemu będzie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego umożliwiającego wnoszenie wniosków w postaci elektronicznej do publicznych służb zatrudnienia, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620), lub systemu Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541, z późn. zm.), po uwierzytelnieniu.

W Systemie, obok udostępnionych do wypełnienia formularzy umów o pracę, umowy zlecenia, umowy o świadczenie usług oraz umowy uaktywniającej, udostępnione zostaną nowe funkcjonalności umożliwiające zawieranie, zamianę i rozwiązanie umów związanych z zatrudnieniem. Będą to umowa o zakazie konkurencji, umowa szkoleniowa oraz umowa o współodpowiedzialności materialnej. System umożliwi także zawarcie porozumienia, o którym mowa w art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, z późn. zm.). Katalog oraz treść zawieranych umów jest bardzo szeroka i różnorodna, dlatego zakłada się, że strony umów związanych z zatrudnieniem oraz porozumienia o wolontariacie będą w sposób dowolny kształtowały w Systemie wiążące je stosunki prawne. System będzie wymagał jedynie wprowadzenia elementów niezbędnych do ważności zawarcia umów czy porozumienia, nie będzie natomiast ich stronom narzucał gotowych do wypełniania wzorów umów i porozumienia.

Wszystkie umowy i porozumienie zawierane za pośrednictwem Systemu mogą być podpisywane nie tylko kwalifikowanym podpisem elektronicznym, ale również podpisem osobistym albo podpisem zaufanym.

Mając na uwadze zwiększenie funkcjonalności Systemu oraz ułatwienie w rozliczaniu umów, zakłada się rozszerzenie zakresu danych pozyskiwanych z ZUS. Na ZUS będzie nałożony obowiązek przekazywania do Systemu danych niezbędnych do prawidłowego rozliczenia umowy. W szczególności chodzi o przekazywanie do Systemu danych dotyczących m.in. zwolnień lekarskich, opieki nad dzieckiem, pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, stażu pracy. Docelowo zakłada się, że ZUS będzie przekazywał do Systemu dane, które obecnie przekazuje pracodawcy na PUE ZUS.

Ponadto przewiduje się rozszerzenie katalogu danych pozyskiwanych w sposób elektroniczny z takich rejestrów jak: KRS i CEiDG. Projekt zakłada rozszerzenie zakresu pobieranych danych identyfikacyjnych o takie dane jak: nazwa, NIP i REGON, dane adresowe, kontaktowe, dotyczące prowadzonej działalności, osób prawnych lub osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz dane identyfikacyjne (w tym: imiona, nazwiska, numer PESEL) osób uprawnionych do reprezentowania ww. podmiotów (tj. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, członków zarządu, prokurentów, pełnomocników, zarządców sukcesyjnych, zarządców, syndyków, itp.). Celem pozyskiwania tych danych będzie zapewnienie weryfikacji uprawnień osób korzystających z Systemu (zawierających umowy) oraz osób fizycznych reprezentujących dany podmiot będący stroną umowy, w tym w szczególności weryfikacji poprawności i aktualności danych wprowadzanych przez klientów w procesie zawierania umów w Systemie i ich obsługi.

Mając na uwadze ułatwienie pracodawcom realizacji obowiązku wynikającego z art. 17 ust. 1 pkt 2 lub art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 621) w systemie zostanie uruchomiona funkcjonalność, która w przypadku zawierania z cudzoziemcem umowy, o której mowa w art. 2 pkt 9 lit. a i b tej ustawy, pozwoli na realizację ww. obowiązku.

## **II. Omówienie zmian w poszczególnych przepisach ustawy**

### **Zmiany w art. 1**

- 1) zmiana tytułu ustawy – art. 1 pkt 1 projektu. Zmieniony tytułu w sposób adekwatny informuje o treści przedmiotu ustawy;
- 2) podział ustawy na jednostki systematyzacyjne i nadaniu im tytułów, które zwięźle określają zakres regulowanych spraw – art. 1 pkt 2, 7, 13, 16 i 17 projektu. Projektowana zmiana ma na celu zapewnienie przejrzystości i komunikatywności ustawy;
- 3) rozszerzenie zakresu podmiotowego ustawy na wszystkie podmioty chcące skorzystać z Systemu (nie będzie już ograniczenia tylko do osób fizycznych, rolników, mikroprzedsiębiorców lub podmiotów zatrudniających do 9 osób). Po zmianie ustawy, umowy będą mogły być zawierane za pośrednictwem Systemu przez każdy zainteresowany podmiot – art. 1 pkt 3 projektu;
- 4) rozszerzenie zakresu przedmiotowego ustawy - projekt przewiduje możliwość zawarcia poprzez System również innych umów związanych z zatrudnieniem. Będą to umowa o zakazie konkurencji w czasie trwania stosunku pracy oraz po jego ustaniu, umowa zawierana z pracownikiem podnoszącym kwalifikacje zawodowe czy umowa o współodpowiedzialności materialnej. System umożliwi także zawarcie umowy o wolontariacie. Nie będzie zatem ograniczenia jak do tej pory tylko do umowy o pracę, umowy zlecenia i umowy uaktywniającej – art. 1 pkt 3 projektu;
- 5) dostosowanie przepisów ustawy do zmian wynikających z rozszerzonego zakresu podmiotowego i przedmiotowego ustawy – w szczególności zmiany w art. 1 pkt 5 lit. a, c i lit. d, pkt 6 lit. a tiret pierwsze–piąte oraz lit. c, pkt 8 lit. e tiret pierwsze, pkt 13 projektu;
- 6) doprecyzowanie sposobu uwierzytelniania w Systemie w zależności od danego modułu dostępowego – art. 1 pkt 4 projektu w zakresie zmienianego art. 2 ust. 3. Uwierzytelnienie użytkownika w Systemie to działanie, które dokonywane jest przez system teleinformatyczny przed każdym udzieleniem takiemu użytkownikowi dostępu

do Systemu. Uwierzytelnienie w Systemie następuje zgodnie z metodami wymienionymi w art. 20a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;

- 7) umożliwienie korzystania z Systemu przez podmioty, których reprezentanci będą mogli zostać zweryfikowani w sposób automatyczny za pośrednictwem danych pozyskiwanych z rejestrów publicznych – art. 1 pkt 4 lit. b projektu w zakresie dodawanego ust. 4 ustawy. Każdy podmiot chcący korzystać z Systemu zostanie ze względów bezpieczeństwa zweryfikowany, tak aby wyłącznie osoby uprawnione założyły konto dla firmy, którą reprezentuje. System sprawdzi w dostępnych bazach przedsiębiorców (KRS, CEIDG), czy konto zakłada osoba uprawniona, np. członek zarządu, właściciel firmy;
- 8) doprecyzowanie sposobu dostępu do Systemu poprzez moduł Punktu informacji dla przedsiębiorcy (biznes.gov.pl) – art. 1 pkt 4 lit. b projektu w zakresie dodawanego art. 2 ust. 5 ustawy. W art. 2 ustawy dodano przepis ust. 5 zgodnie z którym dostęp do Sytemu za pośrednictwem Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy, dotyczy usług, których stroną jest przedsiębiorca;
- 9) rozszerzenie zakresu danych pozyskiwanych w sposób elektroniczny z takich rejestrów jak KRS i CEiDG – art. 1 pkt 5 lit. b projektu. W tym zakresie przewiduje się pozyskiwanie takich danych identyfikacyjnych jak nazwa, NIP i REGON, oraz danych adresowych, kontaktowych, dotyczących prowadzonej działalności, osób prawnych lub osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz danych identyfikacyjnych (w tym: imiona, nazwiska, numer PESEL) osób uprawnionych do reprezentowania ww. podmiotów (tj. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, członków zarządu, prokurentów, pełnomocników, zarządców sukcesyjnych, zarządców, syndyków itp.). Kierując się zasadą minimalizacji danych, wyrażoną w art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – (RODO) zakres danych ograniczono do niezbędnego minimum. Dane te będą adekwatne, stosowne oraz niezbędne do celów ich przetwarzania. Celem pozyskiwania tych danych będzie zapewnienie weryfikacji uprawnień osób korzystających z Systemu (zawierających umowy) oraz osób fizycznych reprezentujących dany podmiot będący stroną umowy, w tym w szczególności weryfikacji poprawności i aktualności danych wprowadzanych

przez klientów w procesie zawierania umów w Systemie i ich obsługi, umów związanych z zatrudnieniem oraz porozumienia o wolontariacie;

- 10) doprecyzowanie zakresu danych jakie za pośrednictwem Systemu będą przekazywane do organów Krajowej Administracji Skarbowej – art.1 pkt 4 lit. d.
- 11) umożliwienie ZUS przekazywania do Systemu danych dotyczących płatników składek, w przypadku gdy płatnikami składek są pracodawca, zleceniodawca albo rodzic – art. 1 pkt 5 lit. d projektu. Będą to dane niezbędne do prawidłowego rozliczenia umowy, w tym dane dotyczące zwolnień lekarskich, opieki nad dzieckiem, pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, stażu pracy. Zakres danych określony został w art. 50 ust. 16a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.);
- 12) umożliwienie ministrowi właściwemu do spraw pracy przesyłania za pośrednictwem Systemu umowy, o której mowa w art. 2 pkt 9 lit. a i b ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (w przypadku, gdy stroną umowy jest cudzoziemiec) do organu, który wydał zezwolenie na pracę – art. 1 pkt 5 lit. e projektu. Powyższe rozwiązanie ma na celu ułatwienie pracodawcom realizacji obowiązku wynikającego z art. 17 ust. 1 pkt 2 lub art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) rozszerzenie funkcjonalności Systemu, w tym o możliwość dołączania dokumentów dotyczących realizacji obowiązków pracodawcy w zakresie zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, np. prowadzenie wymaganych przez przepisy prawa wykazów prac lub pracowników – art. 1 pkt 6 lit. a tiret ósme projektu. Ponadto planuje się, że nastąpi rozwinięcie funkcjonalności Systemu w postaci możliwości potwierdzania za pomocą Systemu obecności pracownika w pracy. Dzięki czemu System będzie ułatwiał prowadzenie ewidencji czasu pracy pracownika do celów prawidłowego ustalenia jego wynagrodzenia i innych świadczeń związanych z pracą. W Systemie ujęte będą również informacje o prawach pracowniczych, w tym o prawie pracowników do zrzeszania się, jak również informacje o możliwości zgłoszenia do Państwowej Inspekcji Pracy naruszenia praw pracowniczych przez pracodawcę lub uzyskania przez pracowników bezpłatnej porady;
- 14) umożliwienie ministrowi właściwemu do spraw pracy rozwijania Systemu, w tym wprowadzania do niego funkcjonalności mających na celu umożliwienie pracodawcy,

pracownikowi, zleceniodawcy, zleceniobiorcy, rodzicowi, niani oraz korzystającemu i wolontariuszowi wykonywanie obowiązków wynikających z przepisów prawa – art. 1 pkt 6 lit. b projektu;

- 15) doprecyzowanie zasad zawierania, zmiany oraz rozwiązania umów oraz porozumienia obsługiwanych w Systemie – art. 1 pkt 8 lit. b projektu. Zakłada się, że tak jak dotychczas do obsługi umowy za pośrednictwem Systemu wymagana będzie zgoda stron umowy, która nie będzie mogła być odwołana.

Dodatkowo pracodawca, zleceniodawca, rodzic przystępując do Systemu będą składali za pośrednictwem Systemu deklarację, że dokumentacja pracownicza lub dokumentacja umowy będzie prowadzona w Systemie;

- 16) umożliwienie obsługi w Systemie umów zawartych poza Systemem – art. 1 pkt 8 lit. c projektu. W tym celu strony umowy będą wyrażały zgodę na prowadzenie obsługi umowy w Systemie. Z takiego rozwiązania będą mogli skorzystać pracodawcy lub zleceniodawcy, którzy będą mikroprzedsiębiorcą lub małym przedsiębiorcą, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.), a także rodzice. W ww. przypadku nie będzie konieczne ponowne zawieranie umowy w Systemie. W celu zapewnienia obsługi umowy pracodawca, zleceniodawca oraz rodzic wprowadzą do Systemu dane niezbędne do jej obsługi. W przypadku gdy pracodawca zadeklaruje, że dokumentacja pracownicza będzie prowadzona w Systemie wówczas przeniesie on do Systemu dokumentację pracowniczą prowadzoną w postaci elektronicznej, stosując odpowiednio przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 535, z późn. zm.) dotyczące przenoszenia dokumentacji pracowniczej pomiędzy systemami teleinformatycznymi oraz doręczania informacji lub zawiadomienia o możliwości odbioru dokumentacji pracowniczej oraz sposobu odbioru tej dokumentacji. Dodatkowo wprowadzi do Systemu odwzorowanie cyfrowe dokumentów pracowniczych sporządzonych w postaci papierowej. Przed wprowadzeniem omawianych dokumentów do Systemu pracodawca opatrzy je kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną pracodawcy, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym. Będzie to oznaczało, że potwierdził on kompletność, autentyczność, integralność oraz zgodność odwzorowania cyfrowego z dokumentem papierowym. Warunkiem wprowadzenia do Systemu odwzorowania cyfrowego dokumentów pracowniczych sporządzonych w postaci papierowej będzie



ich zgodność z minimalnymi wymaganiami technicznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej.

Opatrzenie odwzorowania cyfrowego dokumentów pracowniczych sporządzonych w postaci papierowej kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną pracodawcy, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym będzie równoznaczne z potwierdzeniem zgodności odwzorowanego dokumentu z dokumentacją pracowniczą prowadzoną dotychczas przez pracodawcę w postaci papierowej.

Zakłada się, że odwzorowanie cyfrowe dokumentu pracowniczego sporządzonego w postaci papierowej umieszczone w Systemie będzie wchodziło w skład dokumentacji pracowniczej. Wydruk dokumentu sporządzonego w postaci elektronicznej zostanie dołączony do akt i będzie stanowił dowód tego, co zostało w nim stwierdzone.

Analogiczne rozwiązania będą dotyczyły prowadzenia dokumentacji umowy zlecenia oraz umowy uaktywniającej;

- 17) umożliwienie zmiany, rozwiązania albo dokonania innych czynności w Systemie w przypadku umowy zawartej poza Systemem – art. 1 pkt 8 lit. d projektu. Omawiany przepis ma na celu umożliwienie zawarcia w Systemie dowolnego dokumentu dotyczącego obowiązującej umowy i obsłużenia w Systemie tylko tego dokumentu bez konieczności migrowania całej dokumentacji umowy do Systemu. Po wydrukowaniu będzie on mógł być dołączony do akt pracownika i będzie wchodził w skład dokumentacji pracowniczej. Zakłada się, że dzięki możliwości opatrywania dokumentów wytworzonych w Systemie podpisem zaufanym lub osobistym usługa ta może być wykorzystywana do podpisywania dokumentów pracowniczych on-line nawet przez duże podmioty;
- 18) rezygnacja z uzgadniania przez ministra właściwego do spraw pracy zakresu danych zawartych w formularzu świadectwa pracy z innymi ministrami – art. 1 pkt 8 lit. e tiret pierwsze projektu. Treść świadectwa pracy wynika bowiem z rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie świadectwa pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1024);
- 19) rezygnacja z pozyskiwania od osoby fizycznej danych o rodzaju, numerze i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku braku numeru PESEL – art. 1 pkt 9 lit. a i b projektu. Projektowane przepisy przewidują rozwiązanie, zgodnie z którym umowy w Systemie będą mogły być zawierane jedynie przez użytkowników, którzy

będą mogli być zweryfikowani w rejestrze PESEL. Nie ma możliwości uwierzytelnienia użytkownika Systemu na podstawie rodzaju, numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość. Dalego też kierując się zasadą minimalizacji danych, wyrażoną w art. 5 ust. 1 lit. c RODO w przepisach art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy zrezygnowano z pozyskiwania informacji o rodzaju, numerze i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość;

20) rozszerzenie zakresu danych możliwych do przetwarzania w Systemie, w celu zwiększenia jego funkcjonalności – art. 1 pkt 9 lit. a i b projektu. Obejmuje ono m.in.:

- a) NIP do danych wszystkich podmiotów będących pracodawcami i zleceńodawcami (z wyjątkiem osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej),
- b) dane dotyczące cudzoziemca (obywatelstwo, płeć, stanowisko, rodzaj pracy i wymiar czasu pracy),

Rozszerzenie zakresu pozyskiwanych danych w przypadku zatrudnienia cudzoziemca jest niezbędne aby możliwa była realizacja obowiązku wynikającego z art. 17 ust. 1 pkt 2 lub art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Określając zakres danych kierowano się zasadą minimalizacji danych, wyrażoną w art. 5 ust. 1 lit. c RODO. Dane te są adekwatne, stosowne oraz niezbędne do celów ich przetwarzania

21) umożliwienie stronom umowy wprowadzania innych danych niż wymienione w ustawie – art. 1 pkt 9 lit. c projektu. Przepis ten umożliwi stronom umowy wprowadzenie do Systemu danych innych niż wymienione w ustawie, w tym danych osób trzecich. Dane te będą mogły być podane np. przy powierzeniu zastępczego wykonania zlecenia osobie trzeciej. W takim przypadku strona wprowadzająca dane do Systemu będzie realizowała odpowiednie obowiązki wynikające z RODO, w tym administratora danych osobowych;

22) zniesienie wymogu podawania numeru telefonu, przy zachowaniu obowiązku podawania adresu poczty e-mail – art. 1 pkt 9 lit. e projektu. Zliberalizowano wymagania w zakresie danych, które użytkownik Systemu zobowiązany jest podać w Systemie do zapewnienia prawidłowości obsługi umowy, w tym otrzymywania powiadomień;

23) doprecyzowanie, że pracodawca, zleceńodawca lub rodzic wprowadza do Systemu numer zezwolenia na pracę lub numer oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń – art. 1 pkt 9 lit. d projektu. Powyższe rozwiązanie ma na celu ułatwienie pracodawcom realizacji obowiązku wynikającego z

art. 17 ust. 1 pkt 2 lub art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 24) doprecyzowanie, że w przypadku obsługi umowy za pośrednictwem Systemu również dokumentacja pracownicza jest prowadzona i przechowywana w Systemie w postaci elektronicznej – art. 1 pkt 10 lit. a projektu;
- 25) doprecyzowanie, że System spełnia wymogi techniczne określone w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej oraz dostępności cyfrowej określone w załączniku do ustawy z 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. 2023 r. poz. 1440). – art. 1 pkt 10 lit. b projektu.
- 26) umożliwienie załączania dokumentów, wytworzonych poza Systemem, a związanych z zawartymi umowami przez– pracodawcę, zleceniodawcę albo rodzica art. 1 pkt 10 lit. c projektu;
- 27) rezygnacja z zawiadamiania stron umowy o zmianę numeru telefonu lub adresu poczty elektronicznej – art. 1 pkt 11 projektu. Zmiana ta ma na celu uspoźnienie przepisu art. 9 ust.1 pkt 1 ustawy z art. 6 ust. 7 ustawy. Zgodnie z tym przepisem dane te nie są udostępniane pracodawcy, zleceniodawcy albo rodzicowi;
- 28) określenie funkcjonalności dotyczących zawierania i obsługi w Systemie umów związanych z zatrudnieniem lub porozumienia dotyczącego wolontariatu – art. 1 pkt 13 projektu. Tak jak w przypadku umowy zlecenia, umowy o pracę oraz umowy uaktywniającej w celu zawarcia za pośrednictwem Systemu umowy związanej z zatrudnieniem (porozumienia o wolontariacie), jej zmiany albo rozwiązania strony umowy będą logować się na stronie (portalu) <https://www.praca.gov.pl>. Analogicznie jak w przypadku pozostałych umów obsługiwanych w Systemie wymagana będzie zgoda stron umowy (porozumienia). System będzie umożliwiał również obsługę umów związanych z zatrudnieniem oraz porozumienia o wolontariacie zawartych poza Systemem.

Podpisanie umowy (porozumienia) będzie wymagało przez każdą ze stron użycia kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu zaufanego albo podpisu osobistego. Umowa zostanie zawarta po wprowadzeniu do Systemu wszystkich danych koniecznych do jej zawarcia i z chwilą jej opatrzenia podpisami elektronicznymi przez

strony umowy (porozumienia). Za poprawność danych wprowadzonych do Systemu będą odpowiadać strony umowy (porozumienia).

Dodatkowo w zakresie nieuregulowanym w rozdziale regulującym kwestię umowy związanej z zatrudnieniem lub porozumienia wskazano przepisy z rozdziału 2, które w odniesieniu do tych umów będą stosowane odpowiednio.

Dodatkowo w art. 13c ust. 2 wprowadzono przepis który jednoznacznie stanowi że umowa o zakazie konkurencji oraz umowa o współodpowiedzialności materialnej o ile zostaną zawarte w systemie będą mogły zostać podpisane podpisem osobistym albo zaufanym. Będzie to wyjątek od zasady wynikającej z Kodeksu pracy, który dla tych umów przewiduje możliwość podpisania ich w postaci elektronicznej jedynie kwalifikowanym podpisem elektronicznym, pod rygorem nieważności.

- 29) z uwagi na rozszerzenie zakresu podmiotowego na wszystkie podmioty bez względu na posiadany status uchylono art. 14 – art. 1 pkt 15 projektu;
- 30) rezygnacja z określenia terminu w jakim ma zostać ogłoszony komunikat określający wdrożenie rozwiązań technicznych umożliwiających udostępnienie Systemu – art. 1 pkt 18 projektu;
- 31) przeniesienie regulacji dotyczącej terminu w jakim ZUS zgłosi ministrowi właściwemu do spraw pracy gotowość systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do realizacji zadań wynikających ze zmienianej ustawy do art. 6 projektu – art. 1 pkt 19 projektu.

## **Zmiany w art. 2**

Zmiany zaproponowane w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.) polegają na:

- 1) modyfikacji sposobu informowania przez ubezpieczonego o zmianach danych kontaktowych. Ubezpieczony nie będzie zmuszony do dokonywania zmian danych kontaktowych za pośrednictwem płatnika składek, lecz będzie mógł dokonać takich zmian samodzielnie. ZUS poinformuje płatnika składek o dokonanych przez ubezpieczonego zmianach – art. 2 pkt 1 projektu;
- 2) nałożeniu na Zakład Ubezpieczeń Społecznych obowiązku przekazywania do Systemu danych niezbędnych do prawidłowego rozliczenia umowy, w tym danych dotyczących m.in. zwolnień lekarskich, opieki nad dzieckiem, pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, stażu pracy – art. 2 pkt 2 projektu.

### **Zmiany w art. 3**

Zmiany zaproponowane w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541 oraz z 2024 r. poz. 1841) polegają na dodaniu art. 48a. Na podstawie dodawanego przepisu minister właściwy do spraw gospodarki udostępni określone dane i informacje z CEiDG ministrowi właściwemu do spraw pracy. Pozyskiwanie tych danych będzie umożliwiało weryfikację uprawnień osób korzystających z Systemu.

### **Zmiany w art. 4**

Zmiany zaproponowane w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620) polegają na uaktualnieniu w tej ustawie tytułu ustawy z dnia 16 listopada 2022 r. o systemie teleinformatycznym do obsługi niektórych umów.

### **Zmiany w art. 5**

Zmiany zaproponowane w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 621) mają na celu ułatwienie pracodawcom realizacji obowiązku wynikającego z art. 17 ust. 1 pkt 2 lub art. 68 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. Na podstawie obowiązujących przepisów do organu wydającego zezwolenie na pracę jest wysyłana kopia umowy o pracę. Projektowana zmiana wprowadza wyjątek i określa, że w przypadku umów zawieranych za pośrednictwem Systemu jest przekazywana za pośrednictwem systemu teleinformatycznego umowa o pracę, a nie kopia takiej umowy.

### **Zmiany w art. 6 i 7**

Zakłada się, że ZUS będzie miał dwa różne terminy do zgłoszenia ministrowi właściwemu do spraw pracy gotowości systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do realizacji zadań. Pierwszy z nich będzie dotyczył zadań wynikających z obowiązującej ustawy z dnia 16 listopada 2022 r. o systemie teleinformatycznym do obsługi niektórych umów. Drugi termin będzie wynikał ze zmian wprowadzonych niniejszą ustawą. Zakłada się, że ZUS w terminie do 30 listopada 2025 r. poinformuje ministra właściwego do spraw pracy o gotowości systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do realizacji zadań z obecnie obowiązującej ustawy. Termin 30 listopada 2025 r. jest terminem ostatecznym, który umożliwi ministrowi właściwemu do spraw pracy uruchomienie Systemu w wyznaczonym przez ustawę terminie (art. 6). Natomiast w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ZUS

poinformuje ministra właściwego do spraw pracy o gotowości systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do przyjmowania i przekazywania danych wynikających z wprowadzonych zmian. Zgodnie z projektowanymi przepisami planuje się, że nowe funkcjonalności Systemu udostępnione zostaną w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy. Termin ten wynika z konieczności dostosowania Systemu do nowych przepisów (art. 7).

### **Zmiany w art. 8**

Art. 8 stanowi, że w sytuacji, gdy minister właściwy do spraw pracy rozwinie System i wprowadzi do niego zupełnie nowe funkcjonalności mające na celu umożliwienie pracodawcy, pracownikowi, zleceniodawcy, zleceniobiorcy, rodzicowi, niani oraz korzystającemu i wolontariuszowi wykonywanie obowiązków wynikających z przepisów prawa wówczas ogłosi w swoim dzienniku urzędowym oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej komunikat. Komunikat zawierać będzie zakres i termin uruchamianych funkcjonalności.

Zakłada się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy (art. 9). Wyjątek będzie stanowił przepis art. 2 pkt 1 projektu. Przepis ten wprowadza zmiany w art. 36 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z projektem przepis ten wejdzie w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia. Termin ten wynika z konieczności dostosowania systemu teleinformatycznego ZUS do przepisów ustawy.

## **II. Dodatkowe informacje**

Oceniając wpływ projektowanego aktu na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.), należy wskazać, że dzięki wprowadzonym rozwiązaniom mali i średni przedsiębiorcy będą mogli zawierać umowy za pośrednictwem Systemu. Natomiast w odniesieniu do mikroprzedsiębiorców zwiększony zostanie katalog umów, które będą mogli zawierać za pośrednictwem Systemu.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, w związku z czym nie podlega procedurze notyfikacji na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia

2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia, w przypadkach określonych w obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisach Unii Europejskiej.

Projekt nie dotyczy problematyki samorządu terytorialnego, dlatego nie został przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowane rozwiązania nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.